

Jesús Tuson (1939-2017) dona nom al premi sobre diversitat lingüística
 G.M.

del nahua... Resultat: no hi ha dinar, pobra canalla, sense les aportacions d'altres cultures.

D'acord, he fet trampa. Carme Junyent no pot aspirar al premi perquè és membre d'una de les entitats convocants. Doncs... diré Pere Comellas. Ell explica molt bé que la diversitat lingüística és garantia de la diversitat de pensament, i ho il·lustra amb exemples que fan embadalir; també amb la hipòtesi Sapir-Whorf. Amb el relativisme: les llengües són com són segons la cultura. Amb el determinisme: les cultures són com són segons la llengua.

D'acord, d'acord, he tornat a fer trampa. També Comellas és membre del Grup d'Estudi de Llengües Ame-

naçades. I, a més, el seu llibre *Contra l'imperialisme lingüístic* (que us recomano vivament: "un llibre diferent sobre les llengües") és del 2006 (La Campana). No compliria les bases.

Doncs Maria Bardají. Diu que els catalanoparlants, entre tants d'altres, *recorrem* el camí del temps. És a dir, "mirem enrere" quan recordem el passat i diem que "s'acosta" Setmana Santa (o que el futur "ens portarà la independència"). El futur és davant, el passat és darrere. Però en japonès, en coreà, en xinès... -diu la lingüista- el temps es conceptualitza en un eix vertical. L'expressió "fa deu anys" equival a 'deu anys amunt', mentre que "deu anys més tard" equival a 'deu anys avall'.

També us puc dir Albert Ventayol. A la xarxa hi trobareu un article en què desmunta el tòpic que diu que els inuits tenen no sé quantes paraules per referir-se a la neu. Només en tenen dues, ben mirat: una per referir-se a la neu que ja és a terra i una altra per a la neu que encara no hi ha arribat. Cal llegir-ne els detalls.

Escriure una tesi o tot un llibre sobre el patrimoni lingüístic (i la necessitat de respectar-lo) pesa molt més que un article de dues pàgines. Però hi ha autors que ens ajuden a créixer només amb un floc.

LLENGÜES DIVERSES

F

Fins al 31 de març hi ha temps per presentar-se a la tercera edició del Premi Jesús Tuson sobre diversitat lingüística. Professors i alumnes de la Xarxa Vives d'Universitats hi poden enviar tesis, articles, llibres... defensats o publicats el 2020 (en català o en qualsevol altra llengua). Tant de bo la participació sigui alta: fa presagiar més qualitat. L'obra guanyadora de l'última edició n'és una predecessora il·lustre: *Llengua i Estat. Suïssa i Espanya davant la diversitat lingüística*, de Vicenta Tasa Fuster.

Se m'acuden uns quants noms de bons candidats perquè arreu apareixen, i de manera creixent, referèn-

Se m'acuden uns quants noms de bons candidats al Premi Jesús Tuson sobre diversitat lingüística. Fins al 31 de març hi ha temps per presentar-s'hi

cies sobre la necessitat de respectar el patrimoni lingüístic de la humanitat. Hi té molt a dir, per exemple, el Grup de Lingüistes per la Diversitat, nascut el 2017, i també el veterà Grup d'Estudi de Llengües Amenaçades, nascut el 1992.

El fet és que, quan pensem en diversitat lingüística, de seguida ens ve al cap el nom de Carme Junyent. Ella mateixa ho explicava l'estiu passat: per fer entendre a un nen (o nena) que la diversitat lingüística és necessària, cal demanar-li quin és el seu menú preferit. Un cop el té, es tracta d'eliminar-hi els noms *forans*. *Pizza*? No, que ve de l'italià. *Macarrons*? Passa el mateix. *Bistec*? No, que ve de l'anglès. *Patates*? No, que ve del quítxua. *Coca-cola*? Tampoc. *Coca* ve del quítxua i *cola*, de l'ewe. *Iogurt*? Ep, això ve del turc. Doncs alguna cosa de *xocolata*. Creu-t'ho. La paraula ve